

Република Србија
**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ,
НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА**

Број: 601-00-3/2016-01-60
Датум: 14. 07. 2016 године
Београд
Немањина 22-26

**СТРУЧНО УПУТСТВО О ФОРМИРАЊУ ОДЕЉЕЊА И НАЧИНУ
ФИНАНСИРАЊА У ОСНОВНИМ И СРЕДЊИМ ШКОЛАМА ЗА ШКОЛСКУ
2016/2017. ГОДИНУ**

Овим упутством ближе се уређује начин формирања одељења и начин на који се утврђује цена услуга, односно одређује висина средстава потребних за остваривање школског програма на основу наставног плана и програма и годишњег плана рада школе, а према мерилима утврђеним Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 75/15) и Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 72/15), сагласно члану 156. Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 72/09, 52/11, 55/13 и 35/15-аутентично тумачење), Закону о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-испр, 108/13, 142/14, 68/15 и 103/15), Закону о буџету Републике Србије за 2016. годину ("Сл. гласник РС", број 103/15), Уредби о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Сл. гласник РС", бр. 113/13, 21/14, 66/14, 118/14 и 22/15), Закону о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", број 55/2013), Закону о образовању одраслих ("Сл. гласник РС", број 55/2013) и Закону о средњем образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", број 55/2013).

Формирање одељења и група у основној школи

Број одељења у једном разреду одређен је бројем ученика у том разреду.

Основне школе су дужне да формирају *нова одељења у првом и петом разреду* у складу са чланом 31. Закона о основном образовању и васпитању ("Сл. гласник РС", број 55/2013), којим је прописано да одељење истог разреда може да има до 30 ученика.

Број одељења на нивоу разреда утврђује се на следећи начин:

БРОЈ ОДЕЉЕЊА	БРОЈ УЧЕНИКА
1 одељење	највише 30 ученика
2 одељења	од 31 до 60 ученика
3 одељења	од 61 до 90 ученика
4 одељења	од 91 до 120 ученика
5 одељења	од 121 до 150 ученика
итд.	

Уколико је у већ формираним одељењима неког од разреда (изузев новоформираних одељења првог и петог) дошло до смањења броја ученика, Школа, врши поновно формирање одељења у тим разредима, водећи рачуна о равномерној расподели и то на следећи начин:

Уколико је број ученика већи од 30, на нивоу разреда формирају се два одељења, тако да у одељењу не може да буде мање од 15 ученика. Уколико је број ученика већи од 60, разред се дели на три одељења, тако да у одељењу не може да буде мање од 21, односно 20 ученика. Уколико је број ученика већи од 90, разред се дели на четири одељења, тако да у сваком одељењу има најмање 23, односно 22 ученика итд.

Образовно-васпитни рад од првог до четвртог разреда може да се организује и у комбинованом одељењу. Комбиновано одељење састављено од ученика два разреда може да има до 15 ученика, а одељење од три или четири разреда до 10 ученика.

Одељење или група у школи за образовање ученика са сметњама у развоју, као и одељење за ученике са сметњама у развоју у основној школи може да има најмање 4, а највише 10 ученика.

Основна школа која остварује припремни предшколски програм формира васпитне групе, при чему број деце у групи не може бити мањи од 15 нити већи од 30 (тридесеторо) деце. За мање од 15 (петнаесторо) деце, школа формира групу уз сагласност министра.

За припаднике националне мањине образовно-васпитни рад остварује се и на језику и писму националне мањине, односно двојезично, ако се приликом уписа у први разред за то определи најмање 15 ученика.

Школа може да остварује образовно-васпитни рад на језику и писму националне мањине, односно двојезично и за мање од 15 ученика уписаних у први разред, уз сагласност министра.

Одељење се дели на групе за предмете за које је то предвиђено наставним планом и програмом.

Број ученика за изборни предмет не може бити мањи од 15 ученика у једној групи. Код редовних основних школа за шире подручје или са више од 1/3 одељења изван седишта школе (издвојено одељење) број група је одређен бројем одељења.

За групу са мањим бројем од 15 ученика по разреду потребна је сагласност министра надлежног за послове образовања (даље: министар). Ако наставним планом и програмом изборног предмета није предвиђена подела одељења на групе, групе се формирају у складу са анкетом на нивоу разреда и број група је одређен бројем одељења. Изузетно, број група може бити већи од броја одељења, уз сагласност министра.

Школа која остварује програм изборног предмета матерњи језик са елементима националне културе, може да формира групу на нивоу циклуса, односно групу коју чине ученици од првог до четвртог разреда (ученици првог циклуса) и/или групу коју чине ученици од петог до осмог разреда (ученици другог циклуса). Такође, групе, за изборни предмет матерњи језик са елементима националне културе се могу формирати и на нивоу више школа у једној општини уз сагласност надлежне школске управе.

За признавање мањег, односно већег броја ученика у одељењу од прописаног, школа се, уз образложење, обраћа Министарству преко надлежне школске управе.

Број ученика по разредима утврђује се најкасније до 15. августа за наредну школску годину.

Формирање одељења целодневне наставе и група продуженог боравка у основној школи

Отварање новог одељења целодневне наставе и групе продуженог боравка за ученике првог и другог разреда основне школе у школској 2016/2017. години, може се вршити само уз сагласност Министарства.

Група продуженог боравка за ученике првог и другог разреда основне школе у школској

2016/2017. години има најмање 25, а највише 30 ученика.

Изузетно за признавање мањег броја ученика у групи продуженог боравка од 25 ученика, школа се, уз образложење, обраћа Министарству преко надлежне школске управе.

За добијање сагласности, основна школа подноси захтев Министарству, **преко надлежне школске управе**, уз који прилаже следећа документа: иницијативу савета родитеља; сагласност наставничког већа; одлуку школског одбора и елаборат о образовно-васпитном раду целодневне наставе, односно продуженог боравка.

У поступку утврђивања испуњености услова Министарство, на нивоу школске управе, комплетира, односно прибавља: сагласност просветног саветника школске управе, чији је саставни део преглед стања одељења целодневне наставе/група продуженог боравка (број одобрених одељења/група) и обухват ученика; мишљење саветника за финансијско-материјалне послове о могућности финансирања целодневне наставе, односно продуженог боравка и извештај градског/општинског просветног инспектора о испуњености услова за обављање целодневне наставе, односно продуженог боравка.

Након утврђивања испуњености услова, предмет се, уз образложење, прослеђује Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање Министарства, на даљу надлежност.

Крајњи рок за подношење захтева је 15. август 2016. године.

Формирање одељења за функционално основно образовање одраслих

Школа која остварује програм основног образовања одраслих формира одељења по циклусима, а у складу са Правилником о наставном плану и програму основног образовања одраслих

Број полазника у одељењу не може бити мањи од 15 ни већи од 20.

Број одељења на нивоу циклуса зависи од укупног броја полазника на нивоу тог циклуса, при чему се одељења формирају на следећи начин:

1. Једно одељење са највише 20 полазника,
2. Два одељења, уколико је на нивоу циклуса од 30 до 40 полазника,
3. Три одељења, уколико је на нивоу циклуса од 45 до 60 полазника,
4. Четири одељења од 61 до 80 полазника,
5. Пет одељења од 81 до 100 полазника,
6. Шест одељења од 101 до 120 полазника, итд.

Комбинована одељења од више циклуса могу имати највише до 15 полазника.

Формирање одељења и група у средњој школи

Средње школе су дужне да приликом формирања одељења примењују члан 29. Закона о средњем образовању и васпитању.

Одељење не може имати мање од 15 ученика.

Одељење, односно васпитна група ученика у школи за ученике са сметњама у развоју, као и одељење за ученике са сметњама у развоју у средњој школи може да има најмање 6 а највише 12 ученика, а на практичној настави до 6 ученика.

За припаднике националне мањине образовно-васпитни рад се остварује и на језику и писму националне мањине, односно двојезично, ако се приликом уписа у први разред за то определи најмање 15 ученика. Школа може да остварује образовно-васпитни рад на језику и писму националне мањине, односно двојезично и за мање од 15 ученика уписаних у први разред, уз сагласност Министарства.

У средњим стручним школама одељење се може формирати спајањем два или три различита образовна профила у истом трајању, уколико имају исти план и програм из најмање пет наставних предмета.

Одељења се могу делити на групе за извођење наставе за оне предмете за које је то предвиђено наставним планом и програмом.

Ученик у средњој школи, зависно од наставног плана и програма, наставља са изучавањем страних језика, односно једног страног језика који је учио у основном образовању и васпитању. Ако је наставним планом и програмом средње школе предвиђено обавезно учење одређеног страног језика, ученици ће учити тај страни језик, без обзира да ли су тај језик учили у основном образовању и васпитању.

У средњим школама за извођење наставе страног језика подела одељења на групе врши се само ако ученици једног одељења уче различите језике. У том случају формирају се групе на нивоу разреда, с тим да група има најмање 15 ученика.

За признавање мањег, односно већег броја ученика у одељењу или групи од прописаног, школа се, уз образложење, обраћа Министарству преко надлежне школске управе.

Формирање одељења и група у основној и средњој школи у којима се образују ученици/деца према индивидуалном образовном плану (ИОП)

У поступку испитивања детета уписаног у школу, школа може да утврди потребу за доношењем индивидуалног образовног плана или додатном подршком за образовање. Ако додатна подршка захтева финансијска средства, школа упућује писмени захтев оснивачу по прибављеном мишљењу интерресорне комисије.

У једном одељењу могу да буду највише два ученика са сметњама у развоју.

Прописани број ученика у одељењу у који су укључени и ученици који се образују по индивидуалном образовном плану (даље: ИОП) смањује се за:

- 1) два по ученику који основно, односно средње образовање и васпитање стиче остваривањем ИОП-а 1,
- 2) три по ученику који основно, односно средње образовање и васпитање стиче остваривањем ИОП-а 2.

Број деце у групи у основној школи која остварује припремни предшколски програм у која су укључена и деца која се образују по ИОП-у смањују се за:

- 1) два детета, за свако дете са сметњама у развоју који се образује по ИОП-у,
- Крајњи рок за подношење захтева је 15. август 2016. године.

Финансирање запослених у основној и средњој школи

Школа је у обавези да најкасније до 15. септембра 2016. године достави, кроз информациони систем министарства, извод из годишњег плана рада школе са елементима потребним за утврђивање цене услуга (ЦЕНУС), на основу којих се утврђује право на финансирање.

Такође, школа је у обавези да најкасније до 15. септембра 2016. године исти извод, оверен и потписан од стране директора, достави надлежном саветнику за финансијске послове, односно руководиоцу Групе за обављање финансијско-материјалних послова за подручје надлежне школске управе и руководиоцу школске управе.

Финансирање запослених у основној и средњој школи врши се у складу са Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања и Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања.

Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 75/15) прописују се критеријуми и стандарди за финансирање установка које обављају делатност основног образовања и васпитања – основних школа.

Чланом 8. став 2. Правилника прописано је да се за признавање мањег или већег броја извршилаца од броја утврђеног овим правилником, основна школа обраћа Министарству, ради

добијања сагласности.

За школску 2016/2017. годину, основна школа подноси захтев Сектору за предшколско и основно образовање и васпитање, најкасније до 1. октобра 2016. године.

Потребно је да захтев буде образложен, односно садржи елементе потребне за одлучивање, и то:

- 1) постојећи број извршилаца,
- 2) број извршилаца утврђен Правилником,
- 3) захтевани, другачији број извршилаца, у смислу члана 8. став 2. Правилника,
- 4) релевантни показатељи у односу на критеријуме и стандарде за утврђивање броја извршилаца (нпр. број одељења/група, величина/површина школе).

Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 72/15) прописују се критеријуми и стандарди за финансирање установа које обављају делатност средњег образовања и васпитања – средњих школа.

Чланом 14 а Правилника прописано је да се за признавање мањег или већег броја извршилаца од броја утврђеног овим правилником, школа обраћа Министарству, ради добијања сагласности.

За школску 2016/2017. годину, средња школа подноси захтев Сектору за средње образовање и васпитање и образовање одраслих, најкасније до 1. октобра 2016. године.

Потребно је да захтев буде образложен и да садржи елементе и прилоге потребне за одлучивање, и то:

- 1) број и структуру извршилаца у складу са ЦЕНУСОМ,
- 2) број извршилаца на радном месту за које се тражи сагласност,
- 3) захтевани, другачији број извршилаца, у смислу члана 14 а Правилника,
- 4) образложење и аргументацију за поднети захтев.

Закон о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-испр, 108/13, 142/14, 68/15 и 103/15) и Закон о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору ("Сл. гласник РС" бр. 68/15) прецизирано је да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31. децембра 2016. године. Изузетно, радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа уз претходно прибављено мишљење Министарства финансија. У складу са истим донета је и Уредба о поступку прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Сл. гласник РС" бр. 113/13, 21/14, 66/14).

Сви изводи из информационог система Министарства биће доступни организационим јединицама Министарства, као и јавности, а у складу са Законом о заштити податка о личности и Законом о слободном приступу информација од јавног значаја.

Саветник за финансијске-материјалне послове надлежне школске управе, односно руководилац Групе за обављање финансијско-материјалних послова за подручје надлежне школске управе и руководилац школске управе, у сарадњи са надлежним инспекцијским органима Министарства врше проверу података из извода годишњег плана рада школе са елементима потребним за утврђивање цене услуга (ЦЕНУС).

Приликом сваке исплате зарада кроз систем Управе за Трезор (PayRoll) Министарства финансија руководилац за финансијско-материјалне послове проверава да ли је број извршилаца и број обрачунских радника у складу са Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност основног образовања и васпитања и Правилником о критеријумима и стандардима за финансирање установе која обавља делатност средњег образовања.

Уколико се током школске године неки од елемената промени, школа приказује

исте кроз информациони систем министарства. Такође, школа промене, потписане и оверене од стране директора, доставља саветнику за финансијске послове надлежне школске управе, односно руководиоцу Групе за обављање финансијско-материјалних послова за подручје надлежне школске управе и руководиоцу школске управе, који врше провере извршене мере.

МИНИСТАР
ар Српиаи Вербиаи

